

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.** •••••• Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Necesitatea creării unei burghezii românești. — România pe linia intereselor englezești în Sud-Estul Europei. — Din insuficiențele și erorile cooperăției rurale. — Dr. Ion Alexandru Rocerik. — Sumarul pe anul 1938.

Necesitatea creării unei burghezii românești.

Deși sunt două decenii încheiate, de când s'a terminat războiul european, — înțelegem pe acela dus cu armele de foc, — totuși lumea nu are pace adevărată, adică pace în sensul cum o aveam înainte de anul 1914. Problemele economice au luat o înfățișare de criză stabilă, care stăpânește relațiunile dintre țări și popoare, cu o putere necunoscută până aci. Economia dirijată, ori orientată, autarhia etc., sunt azi noțiuni, cu cari s'a familiarizat cetitorul de ziare. Efectul acestor dirijări în raporturile economice internaționale, au aparența unui războiu economic de durată, în pofida tuturor declarațiilor amicale ale diplomaților.

Cu alte cuvinte problemele economice predomină azi. Ele formează substratul celor politice, — de ele trebuie să se ocupe și cine nu are înclinări firești ori obligațiuni profesionale. — Și este curios, cum la noi Românii totuși nu li se dă importanță practică. Aceste che-

stiuni rămân obiecte de discuție sterpe, dar nu au consecințele logice.

Vina indiferențismului nostru trebuie găsită nu numai în desinteresul caracteristic, pe care-l manifestăm în general pentru chestiunile economice.

La noi se interpretează de către particulari intervenționismul oficial în viața economică, într'un sens fundamental greșit. Dintr'o lenevie spirituală inițiativa privată lipsește dela datorie, și așteaptă ca totul să facă statul. Așa e mai confortabil pentru particularul, care se mulțumește a împlăti paie, repetând formule savante, dar nu trece la realizări. Așa, și altfel, ar trebui să facă statul, auzim spunându-se de atâtea ori. Adecă să facă totul numai Statul, și noi particularii nimic.

Afacerile mănoase, până aci, la noi s'au făcut în cadrele ori sub scutul partidelor politice. Ele au ocerotit învârfelile. Cuvântul „afacere” este o noțiune compromisă, căci se presupune că afacerea conține în sine ceva necurat.

Noi știam din tratatele economice, că specula este arta profesiei negustorești. Azi speculă se spune pe scurt actului ilicit. Specula este considerată, ca și o chestie egală cu tâlhăria. Ea e combătută de autorități și urgisită de publicul, care se consideră, că-i sunt „speculate” nevoile lui, de către fiecare negustor. Majoritatea naivilor nu știe face

deosebire catagorică între negustor și pungaș.

S'a înrădăcinat în opinia noastră publică, un dispreț general pentru profesiunea de negustor, depreciată prin felul cum o practică venificii indezirabili, ori oamenii fără scrupule, refugiați din alte profesii.

Nici așa zisele „licee“ comerciale nu sunt în stare de a corege aceste păreri. Ori aceste păreri ar trebui rectificate măcar în ochii generațiilor de elevi, pe care liceele îi ridică. Dintre acești absolvenți, nici unul nu se dedică comerțului, fiindcă nu i se deșteaptă interes pentru comerț și nici ambiția de a deveni negustor.

Chiar nici din constatarea randamentului neremuneratoriu al agriculturii, ocupațiunea majorității poporului român, — nu se trage concluzia, că o îndreptare spre cariera negustorească ori meserii, ar fi o scăpare din mizeria satelor. Această mizerie într'o țară bogată în bunuri ne impresionează atât de dureros, dar pentru combaterea ei efectivă, nu facem nimic practic. Liceele profesionale ridică candidați de funcționari și muncitori, iar nu pe viitorii negustori și meseriași independenți.

Este fals să justificăm absența noastră din comerț, cu lipsa de capital. Pentru începerea unui comerț, sau a unei meserii, se cere în primul rând pricepere, conștiințiozitate și corectitudine profesională și numai după aceea capital. Aceia cari intră în aceste profesii cu pretenții exagerate, nu vor deveni niciodată negustori buni, ori meseriași vrednici; ei nu se vor putea răzima pe ei înșiși, nu se vor crede în puterile lor. Ei vor deveni niște elemente, cari vecinic vor lamenta și vor reproșa societății, că nu-i ține în picioare, ridicându-i de subsuori la orice piedecă, ce vor fi întâmpinat în practica lor profesională. Ce capital grozav îi trebuie de exemplu unui negustor la safe, care deschizând o prăvălioară cu articole strict necesare ruralului, și o cârciumă, și ar putea pune baza serioasă sieși și familiei sale? Dar unui meseriaș modest? Dacă are cele trei calități pomenite mai sus, ușor vor putea obține marfa resp. materii prime pe credit, și prin muncă stăruitoare și

sistematică, se va putea ridica la situație materială satisfăcătoare și va câștiga considerațiune socială remarcabilă.

Însă cu modesta diplomă de absolvent a unui liceu comercial ori industrial, tinărul needucat pentru negustorie ori meserii, de profesorii, — cari nu știm ce fac timp de 8 ani cu elevii lor în liceul „profesional“, — este pretențios, când e vorba să intre pe cariera de negustor ori meseriaș, dar foarte modest, când primește slujbele de birou cele mai umile, numai să se vadă ajuns la o masă de scris ori de desen și nu la fețgea ori nicovală.

Orașele rămân oaze de străini și străinism, într'o vecinătate a satelor românești compacte. Ceea ce agită ideea revizuirii hotarelor fixate de tratatele dela Paris, invoacă stăpânirea acestor cetăți economice, drept dovadă a supremației și vitalității minoritare, iar noi ne mulțumim să fim agricultori ori slujbași, pare că am fi în China. Nu facem ceva sistematic și practic pentru cucerirea de teren economic cu toată protecția, care ne stă la dispoziție.

Calitatea noastră de națiune dominantă, căreia îi revine numai sarcina apărării hotarelor în timp de războiu, iar tragerea joloaselor economice din timp de pace o lăsăm minoritarilor, — nu o înțelegem așa cum trebuie. Populația de altă limbă și religie dela orașe, nu poate fi alungată cu acte de violență, cu spargere de geamuri și capete, etc. ci cu penetrarea noastră în toate domeniile activității economice, pentru a le cuceri locul, înlocuind prăvăliile și atelierile străine cu altele românești, capabile de concurență și dezvoltare.

Trebuie să ne creăm aceea clasă de mijloc, aceea burghezime, care este cea mai puternică și conștientă clasă socială, pe care se sprijină întreg edificiul unui stat modern. Din sinul acestei burghezii se ridică acele elemente de valoare, de intelectuali, cu sufletul echilibrat, respectuoși de tradiții și ordine, cari sunt cei mai chemați a lua în mână conducerea treburilor obștești și conducerea țării. Aceasta clasă, cu cât e mai numeroasă și mai înstărită, formează nu numai garanția progresului general, ci și paza țării contra ori căror influințe dușmă-

noase interne ori externe. Aceasta prețioasă clasă de mijloc trebuie să începem a o crea.

Țările înaintate sunt puternice petrucă au aceasta clasă de mijloc sănătoasă și viguroasă. În special se poate constata acest lucru la englezi și francezi. Am văzut că la vizita Regelui nostru în Anglia, pista pe care a fost mai plăcută și mai ușoară apropierea, a fost tocmai cea economică. „Interpenetrațiunea economică”, cum atât de fericit s'a exprimat Regele, „este o cunoaștere mai adâncită a nevoilor și uzanțelor diferitelor popoare, este o bază solidă de prietenie și de colaborare”.

Oare ce folos poate avea țara noastră dela o colaborare economică cu străinătatea, dacă aceasta colaborare se realizează prin intermediul negustorilor minoritari, cari trag toate foloasele materiale și morale? Acest comerț extern e „românesc” numai pentru că el e practicat de cetățeni români, iar nu de către români de origine etnică.

Și dacă ne dăm seama de acest lucru, nu e cu cale să ne întrebăm zilnic, până la schimbarea acestor stări, — că oare ce am făcut pentru împrăștierea de fapt a românului cu toate drepturile economice ce i se cuvin, dar de care nu știe face uz?

SP.

România pe linia intereselor englezești în Sud-Estul Europei

de Dr. SEMPRONIU LUPAȘ.

Vizita Suveranului nostru la Londra și rezultatele cari se așteaptă dela această vizită, ne îndeamnă să încercăm a analiza poziția actuală a României față de interesele engleze în această parte a Europei, în lumina evenimentelor din trecut și a mărturisirilor prezente din sursă engleză.

Sunt câteva axiome, cari stau la baza politicii externe engleze, pe care e necesar să le avem în vedere de câte ori vom încerca să pricepem ce urmărește Anglia. Pe primul plan stă problema colonială și înăuntrul acestei probleme se plasează în primul loc problema Indiei. Această problemă, ale cărei date sunt destul de complicate și se complică mereu, poate

intra în preocupările noastre numai în măsura în care înglobează în sine și problema canalului de Suez. Drumul Indiilor poate fi urmat în două feluri; fie prin Mediterană și Suez, fie de-alungul coastelor Africei.

Cel de al doilea are, față de primul, inconvenientul de a fi lung și costisitor. Primul, pe lângă avantajile indicate mai sus, are și pe acela de a servi interese pe cari Anglia le are în Egipt, Palestina și Arabia, interese care se înscriu cu o cotă destul de însemnată în suma veniturilor naționale engleze.

În concluzie ca prim punct în program, Anglia înțelege să apere, atât cât poate, drumul Indiilor prin Mediterană.

În afara problemei coloniilor, în politica sa continentală europeană, Anglia ține să aibă asigurat ceea ce se numește „capul de pod englezesc pe continent”. Acest cap de pod îl constituie Belgia, Olanda și Franța, cu alte cuvinte țările limitrofe Canalului Mânecii; aceasta din punct de vedere strategic.

Din punct de vedere comercial Anglia are interesul de a supraveghia eșirea la mare a celor două artere fluviale principale din Europa: Dunărea și Rinul. Or neputându-le controla direct, Englezii țin ca aceste guri de fluvii să fie sub stăpânirea unor state în bună prietenie, sau dacă se poate în raporturi de subordonare, față de Anglia. Sub acest raport Olanda și România prezintă la Londra o importanță egală. Ultimele evenimente cari au transformat dunărea în un fluviu german pe o bună parte din parcursul său, au făcut să crească interesul englezesc pentru România, până a-l egala cu acel arătat Olandei.

• • •

Interesul Angliei a fost în veacul trecut să păzească Marea Neagră de influența precumpănitoare a unei mari puteri, care ar fi fost în măsură a ajunge în Bosfor, pentru a periclita, de acolo, calea Indiilor. Astfel s'a creiat în politica externă englezăscă *dogma integrității și independenței Turciei*.*)

Anglia se temea în acea vreme de tendințele de expansiune ale Rusiei spre Constantinopol și pentru acest motiv se trudea să îngrezească aceste tendințe și să mențină Imperiul Otoman, a cărui decrepitudine era favorabilă Angliei, în măsura în care-l împiedeca de a-i periclita interesele în Mediterană.

Tendința englezăscă, după însăși afirmația lordului Palmerston, era să creeze un zid de îngredire în jurul Rusiei (a wall of circumvallation round Russia).

*) Vezi comunicarea făcută la congresul internațional de istorie din Zürich, de profesorul de istorie dela Universitatea din Cambridge, Herold Temperley sub titlul: „England and the dogma of the Turkey's integrity and independence from Palmeston to Disraeli”, în „VIII-e congres international des sciences historiques” Zürich 1938. Ed. presses Universitaires de France pp. 212 și urm.

Următoarele măsuri erau menite să asigure îndepărtarea Rusiei de Constantinopol :

a) neutralizarea și demilitarizarea Mării Negre și distrugerea fortărețelor rusești din marginea acestei mări ;

b) îndepărtarea Rusiei dela orice control sau acces la gurile Dunării ;

c) abolirea oricărui drept de intervenție al Rusiei în afacerile interne turcești (aceasta referitor la dreptul de ocrotire al creștinilor ortodoxi din imperiul otoman). Aceste măsuri au fost opera Congresului dela Paris 1856. Pentru respectarea lor însă, trebuia să existe forța necesară, care să le impună. Această forță era concepută prin Tripla Alianță între Anglia, Franța și Austria și prin alianța separată între Franța și Anglia. Nici una dintre aceste alianțe însă nu s'a dovedit de vre-o valoare durabilă.

Din contră, politica Franței din vremea aceea a dus tocmai la rezultate contrare celor dorite de Londra. Astfel Franța a reușit să atingă integritatea Turciei prin unirea Principatelor Române ; se știe rolul hotărâtor jucat de ambasadorul Franței la Constantinopol de Touvenel și de consulul francez la Iași, Victor Place pentru desăvârșirea evenimentului UNIRII PRINCIPATELOR. Tot Franța a fost aceea care a dat mână de ajutor Muntenegrenilor pentru apărarea drepturilor lor față de Poartă la 1858 și a trimis trupe în Siria să susțină pe Maroniți și pe catolici în 1860—61 ; apoi a sfătuit pe Sultan să dea insula Creta Greciei.

Acest lucru nu trebuie să ne mire, căci veacul al XIX-lea e plin de exemple, unde Anglia a creat incurcăături Franței și invers.

Afară de sabotajul intereselor englezești din partea Franței, dogma integrității Turciei, n'a avut susținători constanți nici în Anglia, deoarece această susținere era și ea în funcție de fluctuațiile opiniei publice, prea adesea schimbătoare și inconstantă. Fapt este că la congresul dela Berlin integritatea Imperiului Otoman n'a mai putut fi salvată. E drept însă, că nici interesul Angliei nu mai era același, căci între timp tendințele expansioniste rusești se demoliseră simfitor.

* * *

Azi Anglia se găsește într-o situație oarecum analogă cu aceea din veacul trecut, cu deosebirea că de data aceasta, cea care amenință să pună stăpânire pe Marea Neagră nu mai e Rusia, ci Germania.

La Londra s'a spus că România se plasează, din punct de vedere al intereselor englezești, pe drumul Germaniei către Suez. Pentru Londra a veghea asupra

României însemnează deci, a veghea asupra Suezului. Aici este explicația solitudinii englezești pentru România și credem că nu greșim prea mult dacă afirmăm că Englezii ar fi bucuroși dacă ar avea la îndemână o Românie mai întinsă în Balcani și mai ales pe litoralul Mării Negre. În lipsa acestei întinderi, România nu reprezintă decât prima verigă dintr'un lanț ; de bună seamă cea mai importantă, însă nu una singură. Pentru ca România să reprezinte un obstacol eficace în fața tendințelor de expansiune economică și politică germană, trebuie ca în dosul ei să figureze țările balcanice, cari mărginesc Dunărea și Marea Neagră până la Bosfor.

Dacă Anglia reușește să închege o înțelegere balcanică în cercul influinței sale, România va avea de jucat un rol precumpănitor, în caz contrar, n'ar fi exclus ca Anglia să încerce a stăvili pe altă cale expansiunea germană, sau în cel mai rău caz, să încerce a ajunge la un modus vivendi cu Germania.

Ceea ce ne face să credem că la Londra se fac toate eforturile pentru ca România să intre în cercul influinței englezești, este faptul că s'a afirmat, că România constituie piatra de încercare a relațiilor anglo-germane.

Dacă acest lucru e adevărat, însemnează că România va fi țara de a cărei integritate depinde pacea sau războiul. Ceeace rămâne de știut este când va fi hotărâta Anglia să se bată și cu ce preț ?

Spicuiind în presa englezească am dat în revista „The Economist“ din 8. X. 1936, peste următoarea frază, în corpul articolului de fond intitulat : „The price of peace“ (prețul păcii) : „Singurul lucru care ne rămâne este să luăm toate măsurile pe cari le putem, pentru a îndruma pornirile lor (ale dictatorilor Germaniei și Italiei) în canale pacifice, prin mărirea riscurilor pentru aceștia de-a începe un războiu universal“.

Bineînțeles dacă azi nu putem trage o concluzie îndeajuns de întemeiată, am putea însă avea bănuțala că Anglia n'ar fi hotărâta decât să mărească riscurile pentru adversarii săi de a pierde un eventual războiu, fără să le dea însă certitudinea că-l vor avea și-l vor pierde. Or acest lucru nu ne pare îndeajuns de reconfortant, mai ales ținând seama de afirmațiile fostului prim-ministru Baldwin, că Anglia n'are prieteni eterni, numai interese eterne.

Cumpănind câte pentru și câte contra, România are de prezent tot interesul să-și asigure o prietenie trainică cu o Anglie tare, rămânând mereu atentă la schimbările intereselor engleze pe glob, având mereu înaintea trecutului îndepărtat și mai apropiat și neuitând că, după ce Troia a ars, Grecii spuneau : „*et nunc iam proximus ardet Ucalegon*“.

Din insuficiențele și erorile cooperăției rurale.

În lupta ce se dă, dela un capăt la altul al Țării, cu mai multă sau cu mai puțină vigoare, cu mai multă sau cu mai puțină consecvență, pentru românizarea materială a comerțului și a industriei, ca și pentru crearea de noi stabilimente, și așezăminte comerciale și industriale, unul din îndemnurile, ce se repetă mai des, mijlocul cel mai sigur ce se recomandă tuturor acelorora, cari doresc de a vedea cu un ceas mai degrabă sfârșitul victorios al acestei lupte de un atât de mare interes național, și cu deosebire celor dela sate, este: *faceți cooperative, cât mai multe cooperative, faceți peste tot cooperative!*

„Ce nu poate face un român pot face douăzeci și cinci, cincizeci, o sută. Strângeți-vă rândurile, puneți ban lângă ban, umăr lângă umăr și fiți siguri că veți isbuti să ieftiniți mărfurile, să siliți pe comercianții minoritari să-și închidă ușile prăvăliei și astfel comerțul românesc să crească și să înflorească pretutindeni“.

Desigur aranjamentul acesta, repetat de atâția inși și în atâtea ocazii, prin presă, prin reviste cooperatiste, prin broșuri speciale de propagandă, prin conferințe, și chiar prin anumite piese de teatru, e cât se poate de seducător, pare atât de temeinic prin limpezimea și judecata lui, și apoi însăși autoritatea principiilor cooperatiste e atât de consacrată, încât dela indemnul fierbinte și până la încercarea de a-l realiza, nu este decât un pas, sau foarte puțin.

S'au înființat astfel în satele noastre, desigur nu în prea multe, dar totuși în destule, pentru a putea spune că avem o vie mișcare cooperatistă rurală, diferite cooperative sătești de aprovizionare și consum, de producție și valorificare etc., cari toate s'au înființat și au pornit la drum cu multă însuflețire și cu convingerea fermă că vor putea într'adevăr să ieftinească mărfurile și să contribuie la fortificarea comerțului românesc. Conduși de aceste principii și de această dorință, mulți intelectuali dela sate, învățători, preoți, notari, se pun cu tot sufletul și cu toate puterile, de multe ori chiar și cu toți banii, în slujba cooperăției, cu gândul că-și servesc satul, și dau o luptă, de multeori aprigă, dar ale cărei rezultate, în atâtea cazuri, sunt așa de puțin mulțumitoare, așa de departe de felul urmărit.

Motivele? Vom înșira mai jos câteva din ele, desigur nu toate, dar cari sunt suficiente pentru a explica o situație penibilă, și pentru a merita să fie luate în considerare de acei cari conduc destinele cooperăției.

În mod obișnuit cooperativele dela sate pornesc la drum cu un capital mic, variind între 30.000 și

60.000 Lei și, în cele mai multe cazuri, cu un personal conducător fără nici o pregătire și fără nici o experiență comercială. Un personal care nu cunoaște nici mărfurile cu toate calitățile și condițiile lor de prezentare și utilizare, și nu are nici legăturile comerciale necesare unei aprovizionări în spiritul cooperatist. De aici încep toate neajunsurile, toate dificultățile și de multe ori aici se găsesc cauzele atâtor prăbușiri și falimente.

Imediat după înființarea și deschiderea unei cooperative, conducătorul său pleacă la cel mai apropiat oraș pentru a se aproviziona cu mărfurile necesare, mărfuri pe cari e hotărât să le dea mai ieftin decât ceilalți comercianți din sat, căutând astfel să-i distrugă și să le răpească clientela prin concurența dintre prețuri.

Se isbește însă dela început de o mare și neînchipuită dificultate: *aprovizionarea. De unde se aprovizionează cooperativele? Din acelaș loc de unde se aprovizionează și ceilalți comercianți pe cari voește să-i slăbească prin concurență. Primește ea mărfurile și în primul rând colonialele și manufactura, cu un rabat sau comision mai mare decât ceilalți comercianți? Nu! Iar atunci când se întâmplă că se aprovizionează dela angroșiști minoritari, cari în mod tacit susțin pe coreligionarii lor amenințați de acțiunea cooperativei, primesc chiar un rabat mai mic decât aceștia.*

Nici atunci când se aprovizionează dela angroșiști români, și chiar dela cooperative orașenești, situația nu e mai bună, pe de o parte fiind setea de câștig aceiaș la toți, iar pe de alta fiindcă la noi românii nu există încă, din nefericire, interesul pentru afacerile celuilalt, interes atât de bine înțeles de minoritari și în special de evrei. Deși se aprovizionează în aceste condiții atât de imposibile unei concurențe serioase și durabile, totuși cooperativa încearcă lupta prin concurență socotind că va putea vinde totuș mai ieftin decât comercianții fiindcă nu urmărește să câștige atâta cât vor să câștige aceștia. Concurența cooperativei nu poate fi însă atât de puternică încât comercianții să nu o poată suporta, așa încât comercianții coboară prețurile la mărfurile procurate de cooperativă la acelaș nivel, și mai având avantajul de a putea acorda credite fără prea multe formalități, isbutesc să-și mențină intacte pozițiile. Din cauza prea micului Capital cooperativa nu se poate aproviziona direct dela fabrica producătoare și din cauza marilor cheltuieli de transport nu poate face apel nici la magazinele mai bogat asortate din orașele mai mari, astfel încât cooperativa nu se poate întări așa după cum ar dori, fiindcă țăranii se vor aproviziona în cea mai mare parte tot dela comercianți, deoarece calitatea mărfurilor și prețurile sunt aceleași.

Ajungând într'o asemenea situație pentru a-și putea păstra totuș existența și pentru a putea con-

finua lupta, Cooperativa își procură brevete de băuturi spirtoase și autorizații pentru vinderea tutunului, și de acum înainte e o prăvălie ca oricare alta. In loc să răpească clientela din mâinile comerțului minoritar și să consolideze astfel comerțul românesc, cooperativele, prin modul de a se aproviziona, vin ele însăși și îngrășă comerțul minoritar dela oraș. Unele comitete de ale cooperativelor ajungând în impas, renunță pur și simplu la luptă și arendează cooperativele la diferiți comercianți de meserie.

Desigur situația aceasta nu e generală, atâtea cooperative, aprovizionându-se astfel și având conducători destoinici, isbușind să devie adevărate forțe comerciale și naționale, însă situația descrisă mai sus se întâlnește atât de des, încât m'a îndemnat să o evidențiez în coloanele acestei reviste.

Pentru a se curma această situație penibilă, e nevoie ca Centrala și Federalele Cooperative să nu acorde autorizații de funcționare decât acelor cooperative, cari au un capital suficient de puternic și cari sunt conduse de un personal calificat în branșa comerțului, și să organizeze în așa fel aprovizionarea cu mărfuri și în special cu coloniale și manufactură a cooperativelor rurale, încât acestea în adevăr să fie în așa aprovizionate atât cantitativ cât și ca preț, încât într'adevăr să poată provoca și suporta concurența fără de care nu există biruință.

A lăsa cooperativele rurale și pe mai departe în aceeași situație penibilă, însemnează pur și simplu a compromite cooperația rurală și a o face inoperantă.

VASILE NETBA.

CRONICA.

Dr. Ion Alexandru-Rocerik: *Reclama și propaganda.* Tipografia Cuvântul Românesc, București 1938. Autorul care a dat la iveală mai multe lucrări și articole interesante despre „Târguri și Expoziții“, nu părăsește acest teren și caută a-l cerceta mai deaproape în dorința de a atrage atențiunea asupra reflexelor sufletești care trebuiesc stimulate pentru propășirea economică.

Lipsa de cunoaștere a noțiunilor de reclamă sau publicitate și propagandă și poate chiar luarea în deridere a cuvântului „reclamă“ la noi, a determinat pe autor să releve valoarea și influența lor asupra activității economice.

D-sa, face distincție între reclamă, care interesează pe conducătorii întreprinderii și propagandă care interesează pe conducătorii Statului.

Utilizând o bogată literatură română și străină ne dă indicațiuni de amănunt asupra felului cum să ne facem reclama și prezentarea produselor agricole și industriale în vederea unei mai bune desfaceri a lor.

Fără de ceace se practică în alte țări mai înainte pe tărâmul civilizației, noi suntem, ca popor întreg abia la începutul explicării noțiunilor de reclamă și propagandă pentru că deabia după înțelegerea rostului lor să trecem tiptil la fapte.

Felicităm pe autor pentru lucrarea sa care va atrage desigur atențiunea tuturor celor cari vor să dea o cât de ușoară îndrumare în valorificarea produselor muncii românești.

Brateș.

Sumarul pe anul 1938.

	Pagina.		Pagina		Pagina
Agricultură.		Asigurări.		„Albina“, convocare 71	
Bătălia grâului	121	Asigurările de grindină	188	„ bilanț	72, 73, 74, 75
„ „	264	„ depunerilor din bănci	245	„ raportul Consil. de cenzori	76
Exportul cucuruzului	248	„ sociale, contrib. de 1.20%	121	„ dividendă pe anul 1937	107
„ grâului	288, 166	Cassa cercuală de asig. sociale	67	„ adunarea generală	117
Grâul	67, 264	Încercări zădarnice	179	„ convocare	127
„ prețul	200, 256	Institutul pentru asig. depunerilor din bănci	235	„ bilanț	214, 215
Prima de export la grâu	300	Restanțe față de Casa Centrală a asig. sociale	248	„Ardeleana“, bilanț	122, 123
Producțiunea de lână a României	248	Un sistem de propagandă dăunător	278	„Auraria“, convocare și bilanț	97
„ porumbului	279			„Banca Agronomilor“, Agnita, convocare și bilanț	70
Recolta	228	Bănci și Societăți.		Banca „Agronomilor“, Agnita bilanț	207
Recolta de porumb	264			Bca „Andreiana“, convocare și bilanț	102
Reforma învățământului agricol	229	Adunarea generală a Uniunii Cooperativelelor sistem Reiffeisen săsești	22	Banca „Aurora“, convocare și bilanț	111
Sămănăturile de toamnă	155			„ „Berzava“ „ „ „	109
				„ Centrală Bănățeană, convocare și bilanț	48

	Pagina		Pagina		Pagina	
Banca Centrală pentru ind. și com., convocare și bilanț	90, 91	Contabilitate.			Consiliul superior economic	166.
„Banca Chioarului“, convocare	89	Contabilitatea micilor meseriași și negustori	79, 155	Cosma Partenie, comemorare in Oradea	62	
„ „ „Corvineana“, convocare și bilanț	87	Contabilitatea și acțiunea pentru eficientizarea traiului	284	Creanțele preluate de stat	224	
Banca „Crișana“, convocare și bilanț	86	Deontologie contabilă	261	Criza cehoslovacă	259	
Banca de Scont a României, acțiunile	127	Ministerul de finanțe și contab. micilor comercianți	224	Cultura bumbacului	79	
„ „ „Furnica“	96	Cooperativa.			Cultura nucilor	79
„ „ „Ilia Murășană“, convocare și bilanț	115, 116	Activitatea cooperativelor ostilă penetrării Românilor in comerț?	345	Cursurile de închidere ale bursei din anul 1937	13	
Banca „Murășiana“	110	Cooperativa	151	Cuvinte regale	313	
Bca Națională a României, convocare	16	Cooperativele de clădire	185	Dela granița de vest	176	
Banca Națională a României raport despre anul 1937	51	Cooper. sistem Reiffeisen	27	Delegația germană din Hamburg	176	
Banca „Oașia“, convocare	76	Din insuficiențele și erorile cooperativelor rurale	357	Descentralizarea administrativă	210	
„ „ bilanț	128	Reiffeisen Fr. Wilhelm	24	Desfacerea mustului	229	
„ Românească, numiri	31	„ „ „	93	Desvoltarea și structura economică a Țării Oltului (recens.)	287	
„ „ „ din Valea Someșului, convocare	46	Reorganizarea cooperativelor	195	Deutsche Lufthansa	200	
Banca „Șercăiana“, conv. și bilanț	83	Decizie cu privire la conducerea cooperativelor	195	De vânzare	352	
„ „ bilanț	260	Ce a fost și ce va fi cooperativa română	195	Dr. Ion Al. Rocerik	358	
„Berzava“, bilanț	272	Devize și monede.			Erata	155, 200
„Casa de păstrare“ din Săliște, convocare	123	Aplicarea noului regim al devizelor	247	Evoluția prețurilor	286	
„Casa Noastră“, convocare și bilanț	80, 81	„ „ „ „ „	254	Exploatarea de păduri („Capitală“)	55	
„Cârțșoreana“, convocare și bilanț	46	Deprecierile mărcii germane	271	Exportul României	248	
„Chioreana“ „ „ „	150	Devize negociabile	319	Germania și statele dunărene	292	
„Cordiana“ „ „ „	64	Dispoziții referitoare la negocierea devizelor	267	Germania (stocare)	272	
„Cugireana“ „ „ „	158	Piese de Lei 250	232	Iar consilii superioare	126	
„Cetatea“ „ „ „	336	Puterea de circulație a pieselor de Lei 250	224	Imperative pentru consolidarea nemulului românesc	347	
„Dacia Traiană“, inst. de arte grafice convocare și bilanț	98	Retragerea pieselor de Lei 250	272	Importanța pescuitului	252	
„Economul“ inst. de credit și econ. convocare și bilanț	82	„ „ „ „ „	320	Indicele de scumpete	240	
„Făgețana“, convocare și bilanț	129, 131	„ „ „ „ „	352	Industria, mișcare mai vie	200	
„Furnica“, convocare și bilanț	62, 63	Lei 1000 tip. II		In pragul anului al 40-lea	5	
„Goronul“, conv. și bilanț	99, 100, 101	Diverse.			Inscrierea la Academia de Inalte Studii	224
„Industria Aurului“, conv. și bilanț	184	Acțiunea silvică a statului	176	Institute psihotehnice	272	
„Insoțirea de credit“ din Agârbiciu, convocare și bilanț	32	Ajutorarea Cehoslovaciei	292	Interzicerea vizitării instalațiilor industriale	256	
„Mărgineana“, convocare	132	Alegerile pentru camerele de comerț și industrie	40	Judecarea proceselor, accelerare	336	
„Mielul“, convocare	140	Blanchetele vechi de schimb	121	Lemnele de foc	234	
„ „ bilanț	207	Bucureștii devin port	200	Locuri de case pentru cei decorați Londra	280	
„Olteana“, convocare și bilanț	92	Bursa	300	Mari urcări de prețuri la materiile prime	292	
O nouă bancă in Cernăuți	280	Bursele de mărfuri	262	Ministerul Economiei Naționale	288	
„Patria“ convocare și bilanț	114	Camerele de muncă	200	Mitteuropa Institut, Dresden	192	
„Porumbăceana“, convocare și bilanț	69	Cătră băncile noastre	119	Munca de 8 ore	200	
„Prima Ardeleană“, conv. și bilanț	104	Cât a costat pe Italia războiul civil in Spania?	280	Muncă și voie bună	224	
„ „ „ adunare gen.	125	Câteva cifre și date statistice ref. la populația României	230	Noua organizare administrativă a Țării	303	
„ „ „ convocare	139	CertIFICATE de prețuire pt. licitație	248	Nouii zăcămintă de petrol	256	
Regia Autonomă C. F. R.	127	Circulația de pământ	55	Numărul automobilelor	264	
„Scoreana“, convocare, bilanț	47	Combaterea șomajului	224	O nouă orientare a politicii noastre petrolifere	318	
Societatea Naț. de Gaz Metan	166	Comerțul extern al Italiei	264	O chestiune importantă	209	
„Șercăiana“, bilanț	120	Congresul meseriașilor din Sighișoara	240	O convenire colegială rară	205	
„Târnovana“, convocare și bilanț	56	Consiliul superior bancar:		Orele de muncă (reglementare)	240	
„Tânțăreana“, convocare și bilanț	156	Comunicarea remunerațiilor globale	53	Pământurile comasate	248	
Uzinele metalurg. din Hunedoara	200	Publicarea actelor întreprinderilor bancare	53	Peștele	336	
Uzinele Reșița	127, 217			Petrolul unguresc	248	
„Vatra“, convocare și bilanț	67, 68			Pentru construirea de drumuri	280	
„ „ bilanț	208			Polite protestate in România a. 1937	60	
„Vărădiana“, bilanț	157			Prefectul județului Sălaj	232	
„Victoria“, convocare	139			Prețurile maxime	273	
„ „ bilanț	144, 145			Problema căilor noastre de comunicație	257	
„Viitorul“, convocare și bilanț	103			Producția europeană a zahărului	264	
„Voileana“, convocare și bilanț	124			Producția pădurilor statului	272	
				Problemele tragice ale căilor de comunicație	316	

	Pagina		Pagina		Pagina
Rectificare	31	Probleme internaționale	350	Legislațiune.	
Săptămâna de 40 ore la noi	279	Producțiunea țării noastre și capitalul	337	Codul comercial unificat	336
Sumarul pe anul 1938	358	Reducerea taxei scontului	166	Din noua lege administrativă	222
Silozuri	248	Regimul proprietății în noua constituție	177	Executarea legii bancare	280
Sindicatul muncitorilor din întreprinderile forestiere	280	Reorganizarea creditului ardelenesc	263	Fondurile de pensii ale băncilor	79, 95
Stabilirea dobânzilor și înlăturarea cămătăriei	159	România pe linia intereselor englezești	355	Lege pentru unificarea proced. fiscale	322
Stațiunile noastre balneare	248	Se mai poate revizui exproprierea?	263	Lege pentru modificarea legii Fondului Național al Aviației	294
Suspendarea dresării proceselor verbale de contravenție	336	Scumpirea traiului	194	Lege pentru modif. legii pt. organizarea agriculturii	220
„Șercăiana” caută practicant	326	Situația băncilor din Ardeal	300	Lege pentru recunoașterea și funcționarea breslelor	300
Tabloul personalului întreprinderilor	31	Situația economică și financiară	12, 28 60, 164, 180, 240, 7	Legi muncitorești	212
Un credit agricol internațional	166	Șomajul elementului românesc	349	Legea pensiilor	126
Ziua economiei	312	Tot refacerea creditului în Ardeal	349	Modificarea legii repausului duminical	213
Economie politică și finanțe.		Veniturile comunale	225	„ ” executărilor silite	211
Alcătuirea bugetului comunal	249	Fiscale.		„ ” și completarea dispozițiilor pentru controlul metalelor prețioase	268
Anglia și România	291	Calcularea impozitului mobilier	164	Modificarea regimului firmelor com.	312
Anul 1938	11	Casa Fondului Național al Aviației	55	„ ” legii cifrei de afaceri	300
Axe politice și axe economice	321	Chiriașul responsabil pentru impozit	264	Prelungirea termenului de fuzionare	223
Băncile noastre și curentul naționalist	77	Emiterea de chitanțe timbrate	312	Personele.	
Băncile românești din Ardeal	202	Impozitele depunerilor spre fructif.	188	Balea Simeon, necrolog	320
Bugetul comunal	241	Impozitul pe acte și fapte juridice	285	Brânduș Gh., numire	300
Bugetul Statului	126	Impozitul pe salare	126	Eremie Tiberiu, ing., necrolog	24
Combaterea speculei	217	„ ” „ ”	146	Gașpar M., necrolog	240
Concentrarea institutelor de credit	270	Indrumări fiscale pt. anul fin. 1938/9	6, 15	Marinescu I., ing.	127
Contribuția lui A. D. Xenopol la economia română	26, 35, 42, 50, 59	Instanțe speciale pentru judecarea proceselor fiscale	230	Murăroiu Ion, necrolog	320
Creditul agricol	301	Legea timbrului nu are efect retroactiv	352	Olteanu Ilie, numire	200
Creditul dirijat	171	Reportarea impozitelor pe a. 1938/9	153	Oprea Dr. Aurel, necrolog	120
Creditul public	41	Rolul delegatului fiscalului în expertizele fiscale	278	Pop Virgil A., necrolog	232
Cronica economică	37, 44, 54, 23	Scutirea de impozit agricol	271	Ralea Dr. Mihail	288
Cuvântarea dlui ministru Goga	1	Timbrarea chitanțelor	203	Regina Maria	201
Dela vorbe la fapte	49	Timbre noi de aviație	248	Rezidenți regali	223
Despăgubirea bis. și instit. culturale	204	Timbrul de aviație la cecuri	95	Savu Ilie	24
Dobânzile	282	Timbrul de aviație la operațiuni bancare	191, 339	Săscioareanu C.	279
Economia românească în a. 1937	9	Jurisprudență.		Vecerdea Dr. Nicolae, necrolog	315
Excedentul bugetar	319	Aplicarea legii pentru executări silite	223	Sociologie.	
Fașism și autarhie în Italia	227	Băncile cari cer convers. pot fi declarate în faliment?	223	Cum am putea întrebuința pensionarii?	289
Gurile Dunării	237	Codul de comerț român	172	Descentralizare	251
Ideia națională în comerț și industrie	33	Comisia de judecată de pe lângă Casa de Asig. Sociale Sibiu	119	Intellectualii noștri și problemele zilei	281
Intensificarea economiei ardelenesc	126	Conturile-Curente	239	Lefurile mici	265
Intensificarea producției de petrol	352	Credit in Cont-Curent	181	Necesitatea creării unei burghezii românești	353
Intre propaganda culturală și propaganda economică	313	Daune pentru vânzarea gajului	262	Personalul român în întreprinderile mici	280
Manifestări de ale vieții economice	351	Debitorii „propter rem”	40	Regimul nou	233
Mari cantități de produse petrolifere	352	Indrumări pentru conformare la dispozițiile legii bancare	105	Rezultate	291
Noua constituție și gospodăria Țării	141	Jurisprudența execuțională	143	Salarizarea funcționarilor publici	65
Noul curs	18	Lichidarea datoriilor agr. și urbane	29, 169, 190, 205, 231	Solidaritatea.	
Noul ministru al economiei naționale	167	Lichidarea ad. Art. 69	121	Adunarea gen. ordinară	133
Numărul institutelor financiare din țară	352	Modificarea legii contractelor de muncă	293	Comunicat cu priv. la transf. băncilor mici	202
O datorie imperioasă	25	Obligațiunile fiscale ale societăților bancare	350	Memoriile „Solidarității”	305
O lămurire și rectificare necesară	17	Onorarul curatorului masei	216	Publicarea bilanțului anual	39
Panică	275	Prescrierea creanțelor neincasate din faliment	221	Răspunsul dlui primministru O. Goga	9
Participarea Germaniei la comerțul nostru	352			Convocare și bilanț „Solidaritatea”	107
Planul economic al guvernului	243			Telegrama „Solidarității”	4
Pentru-ce este azi viața așa de grea?	57				
Politica economică și financiară a noului guvern	11				
Politica financiară a guvernului	20				